

فرشاد گلزاری

در مطالعات تروریسم و زمانی که قرار است مولفه‌های تاثیر گذار برای رشد این پدیده بررسی شود، فرهنگ و اقتصاد دو موضوعی هستند که بیشترین توجه پژوهشگران این حوزه را به خود جلب می کنند. به عنوان مثال در افغانستان که خبر گان حوزه مطالعات تروریسم و ضد تروریسم از آن به عنوان «سرزمین مادی بنیادگرایی رادیکال» یاد می کنند، به دلیل بافت مذهبی و تعدد قومیت‌ها، چسبندگی زیادی میان جامعه یا مردم افغانستان با طالبان وجود دارد که البته عمده‌ترین طرفداران این جریان را پشتون‌ها سر و شکل می دهند. از منظر اقتصادی اما اوضاع فرق می کند.

مساله معیشت و اقتصاد همین حالا که افغانستان روی انگشتان طالبان می چرخد هم درست نشده و هنوز هم بحران‌های گذشته (ولو عمیق تر و گسترده‌تر) به قوت خود باقیست و مردم در بدترین شرایط اقتصادی و انسانی به سر می برند. جمع این دو مولفه و خروجی آنها باعث می شود تا هر کسی که نان برای خوردن ندارد به جریان‌های بنیادگرایی رادیکال مانند طالبان و سپس جریان‌های تکفیری مانند داعش و زیر شاخه‌های آن بپیوندد.

در اکثر کشورهای جنوب آسیا، خاورمیانه و به خصوص آفریقا این دو عنصر به شدت آسیب‌پذیر و پر رنگ است؛ تا جایی که قوم‌گرایی در تمام این منطقه موجب بروز فجایی شده که به وضوح می توان تاثیرات خطرناک و مخرب آن را در تاریخ مشاهده کرد. اما اگر همین مولفه‌ها را در قاره آفریقا بررسی کنیم به خوبی می بینیم که وضعیت کشورهای حاضر در این حوزه کاملاً با افغانستان تفاوت دارد؛ چرا که افغانستانی‌ها به دلیل حضور ۲۰ ساله آمریکا و متحدان اروپایی‌اش در خاک این کشور، حداقل توانستند برخی از فرهنگ‌ها مانند اهمیت رسانه و تحصیل و اشتغال زنان را به عنوان

اصول مهم در جامعه خشن افغانستان به مردم معرفی کنند و همین حالا هم این موضوعات علیرغم مخالفت طالبان، مطالبه گران خاص خود را دارد. اما در قاره پهناور و مملو از منابع آفریقا چندین دهه است که «خشونت عریان» در بالاترین و خشن ترین سطح خود در حال نمایان شدن است و این وضعیت حالا به جایی رسیده که هرج و

دبیر کل سازمان ملل روز گذشته در نشست سالانه اتحادیه آفریقا گفت که آفریقا برای مبارزه با خشونت فزاینده و ترویج آزادی‌های دموکراتیک در این قاره به «اقدام ویژه برای صلح» نیاز دارد. آنتونیو گوترش، نسبت به افزایش خشونت گروه‌های مسلح در کنگو و ظهور گروه‌های تروریستی در ساحل به شدت ابراز نگرانی کرد

دبیرکل سازمان ملل همزمان با تشدید تحرکات داعش و الشباب تاکید کرد؛

نیاز آفریقا به «اقدام ویژه برای صلح»

مرج جای استقرار امنیت را گرفته است. در آفریقا این وضعیت نتیجه رقابت‌های روسیه، چین و آمریکا با یکدیگر است که البته کشورهای اروپایی نیز در این روند و پیدایش چنین شرایطی بی‌تقصیر نیستند. اینکه دیده می‌شود داعش یا الشباب (شاخه‌القاعده در سومالی) به صورت فزاینده در حال تقویت قوای خود در قاره سیاه هستند، نشان دهنده این موضوع است که بحران معیشت و فقدان آموزش و فرهنگ صحیح به موضوعی تبدیل شده که همچنان قربانی می‌گیرد و صوفوق تروریست‌ها را طولیل تر می‌کند؛ تا جایی که اول فوریه سال جاری میلادی وزیران دفاع کشورهای سومالی، اتیوپی، جیبوتی و کنیا برای کاهش تهدیدهای تروریستی و افزایش امنیت منطقه‌ای با همکاری کامل ارتش سومالی و نمایندگی اتحادیه آفریقا در سومالی (اتمیس) نشست را با موضوع مبارزه با تروریسم در موگادیشو پایتخت سومالی برگزار کردند.

تروریسم همچنان می‌تازد
با این وصف اگر نیم‌نگاهی به نشست سالانه اتحادیه آفریقا که در آدیس آبابا، پایتخت اتیوپی برگزار شد، بیفکنیم می‌بینیم که اوضاع تاحدی وخیم شده که آنتونیو گوترش هم نسبت به آن هشدار جدی داده است. دبیر کل سازمان ملل روز گذشته (شنبه) در این نشست گفت که آفریقا برای مبارزه با خشونت فزاینده و ترویج آزادی‌های دموکراتیک در این قاره به «اقدام ویژه برای صلح» نیاز دارد. او سپس بیان کرد که به شدت نگران افزایش خشونت گروه‌های مسلح در شرق جمهوری دموکراتیک کنگو و ظهور گروه‌های تروریستی در ساحل و دیگر نقاط است. این در حالیکست تهدیدهای تروریستی و افزایش رهبران آفریقا برای ایجاد آتش‌بس در منطقه موسوم به ساحل (مورد حمله کودتاچیان و شرق جمهوری دموکراتیک کنگو) که شبه‌نظامیان موسوم به ام ۲۳ بخش‌هایی از آن را تصرف کرده‌اند و همچنین در جهت

رسیدگی به درگیری دیپلماتیک بین کنشاسا و روآندا که متهم به حمایت از شورشیان است، تشکیل جلسه خواهند داد. از سوی دیگر دبیر کل سازمان ملل با اشاره به موجی از کودتا که از سال ۲۰۲۰ در کشورهای ساحل شامل مالی، گینه و بورکینافاسو رخ داده، هشدار داد که مکانیسم‌های صلح در حال تزلزل هستند. این سخنان گوترش در حالی مطرح شده

تهدید تروریسم در آفریقا به حدی جدی است که یک روز قبل از سفر دبیر کل سازمان ملل متحد به آدیس آبابا، معاون وزیر اطلاعات رسانی سومالی از کشته شدن ۲۰۰ تن از اعضای گروه تروریستی الشباب در عملیات نظامی در جنوب این کشور خبر داد که باید آن را یک پاکسازی هدفمند دانست

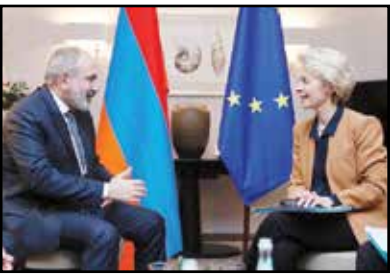
که دو اتفاق مهم در حین وقبل از سفر وی به اتیوپی رخ داده است. نخست، عملیات تروریستی داعش در حومه شرقی حمص واقع در سوریه است که رئیس بیمارستان دولتی تدمر در همین رابطه اعلام کرد تاکنون جسد ۵۳ تن از جمله ۴۶ غیر نظامی و هفت نظامی که در اثر حمله داعش کشته شدند به این بیمارستان منتقل شده است. منابع خبری هم در خصوص این حمله اعلام کرده‌اند که احتمال می‌رود با توجه به دشواری تماس با سوری‌های مفقود شده در این منطقه، شمار کشته‌شدگان افزایش یابد. موضوع دوم اما تهدید گروه تروریستی الشباب در سومالی است که اتیوپی، کنیا، جیبوتی، اوگاندا و اریتره را هم به چالش می‌کشد.

این تهدید به حدی جدی است که یک روز قبل از آنکه دبیر کل سازمان ملل متحد وارد آدیس آبابا شود، عبدالرحمن یوسف، معاون وزیر اطلاع‌رسانی سومالی از کشته شدن ۲۰۰ تن از اعضای گروه تروریستی الشباب در عملیات نظامی زمینی و هوایی در استان هیرشیلی در جنوب این کشور خبر داد. این در حالیکست که ارتش سومالی پیش از این در ژوئیه ۲۰۲۲ عملیات نظامی را برای آزادسازی مناطق مرکزی این کشور از دست عناصر الشباب با پشتیبانی هوایی نیروی نظامی آمریکادر آفریقا (افریکام) انجام داده بود که نشان می‌دهد غریب‌ها هم از تشدید این تحرکات هراس دارند.

در این میان همانگونه که گفته شد قاره آفریقا محل رقابت قدرت‌ها با یکدیگر است و روسیه هم در زمره این قدرت‌ها قرار دارد و به دنبال تعمیق نفوذ خود است. بر همین اساس ولادیمیر پوتین دیروز (شنبه) در پیامی به سی‌وششمین جلسه مجمع سران کشورها و دولت‌های اتحادیه آفریقا، این اتحادیه را یک سازوکار همکاری موثر توصیف کرد و پس از آن مشخص شد که نشست بعدی روسیه – آفریقا در ماه ژوئیه برگزار خواهد شد؛ نشستی که خروجی آن می‌تواند بر تحولات آفریقا تاثیر بگذارد و اوضاع را به سمت و سویی دیگر سوق دهد.

خبر

هیأت ۱۰۰ نفره اتحادیه اروپا عازم ارمنستان می‌شود

رئیس کمیسیون اروپا اعلام کرد که اتحادیه اروپا در صدد است تا یک تیم ۱۰۰ نفره غیر نظامی را طی روزهای آتی عازم ارمنستان کند. به گزارش خبرگزاری تاس، اورزولا فون در لاین، رئیس کمیسیون اروپا در پیامی توییتی نوشت: هفته آینده، اتحادیه اروپا یک هیأت ۱۰۰ نفره برای کمک به صلح و ثبات اعزام خواهد کرد. ما از پیشرفت در اصلاحات دموکراتیک استقبال می‌کنیم و پتانسیل بر نامه سرمایه‌گذاری اقتصادی خود را بیشتر توسعه خواهیم داد. رئیس کمیسیون اروپا با ابراز خوشحالی از دیدار بانیکول پاشینیان، نخست‌وزیر ارمنستان گفت که اتحادیه اروپا شریک متعهد به ارمنستان است. پاشینیان و فون در لاین در ۱۷ فوریه برای بحث در مورد جنبه‌های مختلف همکاری بین ارمنستان و اتحادیه اروپا ملاقات کردند. در ۲۳ ژانویه، وزیر خارجه اتحادیه اروپا با ایجاد یک هیأت غیر نظامی اتحادیه اروپا در ارمنستان (EUMA) برای ارتقای صلح

پلیس بلغارستان جسد ۱۸ پناهجوی افغان را کشف کرد

۳۴ نفر دیگر از پناهجویان از جمله پنج کودک به بیمارستان‌های صوفیه منتقل شدند و وضعیت برخی از آنها وخیم، اما پایدار است و منتظر جواب برخی آزمایش‌ها هستیم.

جهان نما

در اولین سالگرد جنگ اوکراین؛

بایدن با پیامی برای پوتین راهی لهستان می‌شود

رئیس جمهوری آمریکا در جریان سفر به لهستان در آستانه یک ساله شدن جنگ اوکراین، پیامی را به همتای روس خود می‌فرستد و همزمان، تلاش «بی سابقه» ناتو برای کمک به اوکراینی‌ها به منظور «نجات» کشورشان را ستایش خواهد کرد. به گزارش خبرگزاری فرانسه، کاخ سفید می‌گوید جو بایدن، رئیس جمهوری آمریکا روز سه‌شنبه در لهستان که متحد کلیدی ایالات متحده و تکیه‌گاه تلاش‌های گسترده برای تسلیح اوکراین و پذیرش پناهندگان است، سخنرانی خواهد کرد.

این همان روزی است که ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه قرار است سخنرانی خود را در مسکو، سه روز پیش از ۲۴ فوریه که سالگرد حمله روسیه علیه اوکراین است، ایراد کند. یک سال پیش، جهان با وحشت نظاره‌گر حرکت گسترده نیروهای روس به سمت کی‌یف، پایتخت اوکراین بود و آن زمان مسکو برای یک فتح سریع بر نامه‌ریزی می‌کرد که منجر به تسلیم شدن اوکراین شده و یک نظام طرفدار روسیه مستقر شود.

در عوض، بایدن مشارکت بین کشورهای ناتو و ارتش به خوبی سازمان‌یافته اوکراین را که از نظر بسیاری غیرمنتظره بود و توانسته نه تنها نیروهای روسیه را از کی‌یف عقب براند، بلکه بخش‌هایی از خاکش را پس گرفته، گرامی خواهد داشت. بایدن روز سه‌شنبه وارد ورشو می‌شود و با اندژی دودا، رئیس جمهوری لهستان دیدار خواهد کرد.

اوروز چهارشنبه با رهبران «بخارست ناین»، گروهی از اعضای ناتو در اروپای شرقی شامل بلغارستان، جمهوری چک، استونی، مجارستان، لتونی، لیتوانی، لهستان، رومانی و اسلواکی ملاقات می‌کند. کاخ سفید اعلام کرد، علاوه بر این او هفته آینده با رهبران انگلیس، فرانسه و ایتالیا تلفنی صحبت خواهد کرد. اولاف شولتس، صدراعظم آلمان قرار است در ۳ مارس وارد واشنگتن شود. اما جان کری، سخنگوی شورای امنیت ملی کاخ سفید گفت که اصلی‌ترین برنامه بایدن سخنرانی روز سه‌شنبه از قلعه سلطنتی ورشو خواهد بود و به این نکته می‌پردازد که چگونه ایالات متحده، جهان را برای حمایت از مردم اوکراین در دفاع از آزادی و دموکراسی خود گرد هم آورده است.

کری به خبرنگاران گفت: بایدن به وضوح اعلام خواهد کرد که ایالات متحده تا هر زمانی که طول بکشد در کنار اوکراین خواهد ایستاد. شما پیام‌هایی را در سخنرانی رئیس جمهوری آمریکا خواهید شنید که مطمئناً طنین‌انداز خواسته مردم آمریکا خواهد بود، مطمئناً طنین‌انداز خواسته متحدان و شرکای ما و بدون هیچ شکی، طنین‌انداز خواسته مردم لهستان خواهد بود.

جان کری افزود: و من گمان می‌کنم که پیام‌های او به ولادیمیر پوتین و همچنین مردم روسیه را بشنود. سخنگوی شورای امنیت ملی کاخ سفید گفت بایدن هیچ برنامه‌ای برای دیدار با ولودیمیر زلنسکی، رئیس جمهوری اوکراین در طول سفر به لهستان یا برنامه‌ای برای سفر به اوکراین ندارد.

کاخ سفید اعلام نکرده است که بایدن چه کمک‌هایی را در طول سفر خود اعلام می‌کند، اما کری گفت که اوکراین از دریافت «حمایت مستمر و ملموس» اطمینان خواهد یافت. ایالات متحده بیش از هر کشور دیگر عضو ناتو به اوکراین کمک کرده و کمک‌های نظامی، اقتصادی، بشردوستانه و غیره آن اکنون بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار شده است. این شامل یک بسته ۴۷ میلیارد دلاری است که در ماه دسامبر توسط کنگره تصویب شد که به گفته کری در مراحل اولیه پرداخت است.

در همین راستا واسیلی بنزیا، نماینده دائم روسیه در سازمان ملل متحد روز جمعه در نشست شورای امنیت در سالگرد تأیید قطعنامه ۲۲۰۲ که به بسته تدابیر مینسک برای سازش اوکراین مرتبط بود صراحتاً اعلام کرد که لهستان و کشورهای بالتیک به دنبال تجزیه روسیه و کنترل منابع طبیعی آن هستند. نماینده روسیه در سازمان ملل افزود: اگر این حرف را از طرف من قبول ندارید، مانیفستی که آنا فوتیگا، نماینده پارلمان اروپا از لهستان در وب‌سایت خبری یوراکتیو (Euractiv) منتشر کرده، بررسی کنید.